

(enciclopèdies)

50 (762/Volum 3/desembre 1983)

Enciclopèdia de Menorca

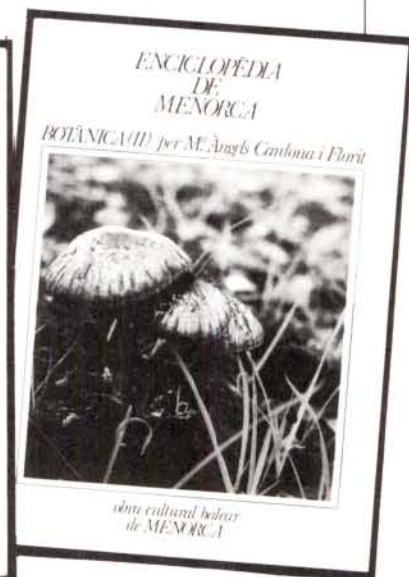
Cada illa és un món. Un món tan singularitzat, tan clarament definit que hom estaria temptat de considerar-lo la imatge geogràfica de la perfecció. I si l'illa no és de dimensions excessives, sembla —enganyosament, és clar— tan accessible, que hom la veu com un objecte de coneixement perfectament a l'abast, entenedor en la seva totalitat i analitzable exhaustivament en tots els seus components i en tota la seva xarxa de relacions internes. Aquesta és, si més no, la impressió que hom té en endinsar-se en la lectura de l'*Enciclopèdia de Menorca*, ambiciosa empresa que pretén d'explicar-ho tot sobre la més septentrional de les illes balears. L'obra, ben plantejada i a càrrec d'un grup d'autors especialitzats i bons coneixedors de la terra menorquina, ha de comprendre cinc toms, dels quals el primer és dedicat a la geografia presa en sentit ampli

Fins ara han estat editats el primer volum sencer (a cura d'A. i X. Jansà, C. Llompарт, A. Obrador, J. Rossell i J. Trillas) i una part del segon,

concretament cinc fascicles de botànica —escrits per M.A. Cardona— així com un fascicle de biogeografia, del qual és autor J. Rita. Els fascicles sobre els vegetals comprenen una breu història dels estudis botànics a Menorca i un repàs sistematitzat de tots els grups de plantes (fongs, algues, briòfits, fanerògames, etc.).

Els textos, tot i ser d'un notable rigor científic, resulten, per la seva estructuració didàctica, perfectament entenedors per part de les persones no especialitzades i, pel seu llenguatge planer i directe, fàcils de llegir i, fins i tot, amens. Les dades i els exemples concrets es refereixen; no cal dir-ho, a Menorca, però cada tema sol comprendre unes consideracions prèvies quatre per pàgina) ben expressives tant per la seva bonesa formal com per la seva perfecta adequació al text. Hi ha moltes fotografies, la majoria en color i de mides grans, excel·lents dibuixos (els de plantes deguts a la prestigiosa ploma d'E. Sierra) i diversos esquemes i gràfics explicatius.

Sabem que l'obra tindrà èxit assegurat entre els menorquins, sempre desitjosos de conèixer a fons el seu país. Però ha d'ésser molt útil també per a totes les persones interessades en els temes de la natura, la geografia i les ciències humanes en general; i encara pot servir —si més no, els volums dedicats a les ciències naturals— com a text complementari per als estudiants de batxillerat i de les carreres universitàries i com a material de consulta i de treball per als professors d'ensenyament general bàsic. No dubtem, doncs, a recomanar-los (geologia, climatologia, oceanografia, hidrogeologia i geomorfologia). El segon s'ocupa dels éssers vivents (botànica i zoologia) i analitza els factors que en condicionen l'existència a l'illa (ecologia i biogeografia). Els altres tres volums es dedicaran a la geografia humana, començant per la història i fent després un repàs de totes les activitats i manifestacions de l'home menorquí (arqueologia, arquitectura, art, llengua, literatura, etnologia,

estructura social, economia, etc...).

que el plantegen i l'expliquen de manera general. La part que hem vist publicada representa, doncs, no pas un simple cúmul d'informació sobre l'illa, sinó, més aviat, una sèrie de lliçons sobre ciències naturals aplicades a una geografia concreta.

La presentació gràfica resulta, d'altra banda, prou atractiva. El paper de bona qualitat, el gran format de l'obra, la composició tipogràfica clara i no gens enfarfegada són complementats amb nombroses il·lustracions (d'una a aquesta *Enciclopèdia de Menorca*, on podran trobar informació clara i actualitzada so-

bre tots aquests temes, informació que hi és referida, de manera directa i viva, a un territori tan singular, tan a l'abast i tan representatiu del nostre país i del món mediterrani en general.

Josep Vigo

(ficció)

desembre 1983/Volum 3/763 51

Dos llibres de ciència-ficció

Dos llibres de ciència-ficció en català: *L'altra ribera* de Pere Verdagué (E. Pòrtic) i *Mecanoscrit del segon origen* de Manuel de Pedrolo (E. 62). Aquest és un gènere poc conreat pels nostres novel·listes i, la veritat sigui dita, malgrat que hem trobat aquestes dues obres força interessants, considerem que no són exemples arquetípics del gènere.

La primera sembla més aviat un relat de misteri, ficció i novel·la negra ambientada en la Universitat de Prada, la qual cosa li dóna un interès especial per als qui hi han assistit alguna vegada, ja que en reproduïx la vida diària i els costums ("el cafetè del migdia"). Això sí, està, pel que sembla, ben documentada des del punt de vista biològic i mèdic. L'acompanyen dos relats curts: "Minihomes" i "D'on vingueren els cometes?", els quals sí que s'acosten més a la definició clàssica de ciència-ficció.

La novel·la de Pedrolo conté un personatge extraordinari, una noia de catorze anys anomenada Alba que és la mare de la humanitat en el seu segon origen, després d'haver estat destruïda per uns extraterrestres que desitgen instal·lar-se al nostre planeta i

Manuel de Pedrolo
**MECANOSCRIT
DEL SEGON ORIGEN**

edicions 62

que, misteriosament, finalment no ho fan. És una història de coratge humà i d'amor que colpeix profundament i que ens ha recordat *Per qui toquen les campanes* de Hemingway. És una novel·la molt apropiada per a joves que mereixeria una transcripció cinematogràfica. També té un alt contingut ecològic. No sabem si Pedrolo, potser inconscientment, ens està fent una admonició bíblica, com si ens digués que per canviar la societat no hi ha altre remei que escollir una parella de nens bons i coratjosos i fer "tabula rasa" dels altres perquè la humanitat reneixi de les cendres. Queda el dubte de saber si la humanitat de l'any 7138 de la nova era és gaire millor que l'actual i en tot cas ens sembla un preu massa car i un procediment massa arriscat. Tanmateix, el llibre, encara que té poques dosis de ciència-ficció, és molt recomanable pel seu alt nivell d'idealisme. Amb noies com l'Alba i nois com en Dídac sí que aconseguiríem una humanitat millor.

Jaume Puigbò

Les novetats editorials

Antoni Domínguez Ximénez - Laia Casanova i Poch: *Escola de la Natura Can Santoi*. ICE de la Universitat de Barcelona. - Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 1983. 142 pàgs. (Recursos didàctics, 2).

Escola d'estiu 1982. - Barcelona, Generalitat de Catalunya: Departament d'Ensenyament. Secretaria General, 1983, 284 pàgs. il.l.

Marc Aureli Vila: *La vida i l'economia de Catalunya. Segles XIII a XVII*. Pròleg de Manuel Cruells. - Barcelona, Editorial Pòrtic, 1983. 176 pàgs. (Nàrtex, 27).

El comerç en el marc econòmic de Catalunya. Per F.P. Verrié - Manuel Riu - Sebastià Riera - Carme Martínez Shaw - Miquel Izard. Pòrtic de Jaume Sobrequés i Callicó. - Barcelona, Edicions de la Magrana - Institut Municipal d'Història (Ajuntament), 1983. 152 pàgs. + 1 mapa.

Atlas socio-econòmic de Catalunya, escolar. Directores: J. A. Plana Castellví - Tomàs Vidal. Tomàs Vidal - Isabel Pujadas: I. *La població*. Pròleg per Tomàs Vidal Bendito i J. A. Plana Castellví. - Barcelona, Edicions Sirocco, 1982. 152 pàgs. + 1 mapa.

La campanya per la normalit-

zació lingüística de Catalunya, 1982. Justificació de Max Cahner. - Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1983. 234 pàgs. il·lustrades (Direcció General de Política Lingüística. Servei de Normalització de l'ús oficial de la llengua catalana).

Joaquim Torrens-Ibern: *Tècniques cumulatives de control industrial. Teories i aplicacions*. - Barcelona, Edicions Sirocco, 1983. 172 pàgs.

Josep Crivillé i Bargalló: *Música tradicional catalana. III. Danses* - Barcelona, Publicacions Clivis, 1983. 526 pàgs. (Neuma).

52 (764/Volum 3/desembre 1983)

HEM DOMAT UNA ESTRELLA PER A VOSTÈ

NorthStar™ Tercera marca mundial en ordinadors instal·lats

PREU COMPACTE
Solucions finançades des de
29.900 PTES.
MES

Model	ADVANTATGE	SOFTWARE
Processadors	- de 2 a 4 Unitats - de 8 a 16 bits	Sistemes d'Autodiagnòstic Sistemes Gràfics
Memòria	- de 84 a 276 Kb	- GDOS
Pantalla	- Normal i Gràfica	- GBASIC
Enmagatzematge	- de 0,7 a 31 Mb	- BUSIGRAPH II
Back-up	- Diskette i Cinta	- GRAPHMATE
Connexions	- RS232, IEEE488 - Sèrie i Parall·lel	- IMAGEMAKER - Rutines Frotan
Perifèrics	- Impressores normals i gràfiques, Plotters Digitalitzadors, Modem, bàscules, etc.	Llenguatges: - FORTRAN - BASIC - COBOL
Xarxa	- Interconnexió per Northnet de 64 equips entre si	- PASCAL - ASSEMBLER
Sistemes Operatius	- CPM en 8 bits - MSDOS en 16 bits - Tractament Taules	Sistemes d'ajut: - Base de Dades
Utilitats	- Editor, Sort, etc.	- Tractament Textos

ODS Microsoft, S.A.

Distribuidor NORTH STAR a Catalunya
Ronda Gral. Mitre, 200. Barcelona-6
Telfs.: 247 54 02 - 247 54 03

Evolució urbana de Catalunya. Per Miquel Tarradell - Gaspar Feliu - Joan F. Cabestany - Carme Batlle - Ramon Grau - Francesc Roca - Eduard Moreno. Pòrtic de Jaume Sobrequés i Callico. - Barcelona, Edicions de la Magrana - Institut Municipal d'Història (Ajuntament), 1983. 128 pàgs. (Curs d'Història de Catalunya, 3).

Actes del sisè Col·loqui internacional de llengua i literatura catalanes. Roma 28 setembre - 2 octubre 1982. Publicades a cura de Giuseppe Tavani i Jordi Pinell - Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1983. 524 pàgines (Biblioteca Abat Oliba, 31).

Josep Maria Batista i Roca: *La desintegració d'ESpanya i les*

edees de Toynbee. Edició d'homenatge a l'autor. - Barcelona, El Llamp, 1983. 96 pàgines.

60 anys de premsa d'Estat Català. - Barcelona, Publicacions d'Estat Català, 1983. 34 pàgs. il·l. (Col. Història, 1).

Associació i Col·legi d'Engi-

nyers Industrials de Catalunya: *Jornades sobre la formació i titulació de l'enginyer industrial.* Presentació de Manuel Marquez Martínez - Barcelona, Edicions Sirocco, 1983. 378 pàgs.

M.M. i B.

Publicacions rebudes

J. Amades: *Costumari català. El curs de l'any.* Volum IV, V. Barcelona, Salvat Editores, S.A.-Edicions 62, S.A., 1983.

ben sorprea Subirats: *L'escola rural a Catalunya.* Barcelona, Rosa Sensat-Edici'hom6 és 34 p l.

Antoni González, Gaspar Jaén, Albert Bastardes: *La restauració ara i aquí.* Actuació del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona. Memòria 1981-1982. Barcelona, novembre 1983. 201 pàgs il·l.

"Papers de joventut" N.º 13. Barcelona, Publicacions de Joventut i Societat, novembre 1983. 58 pàgs.

"al vent" N.º 62, 63, 64. Terrassa, El Bullidor, S.A., juliol-agost, setembre, octubre, 1983.

"Quaderns d'ecologia aplicada" N.º 6. *L'educació ambiental.* Barcelona, Servei del Medi Ambient, Diputació de Barcelona, 1983. 157 pàgs.

"Aster" Butlletí informatiu de l'Agrupació Astronòmica de Barcelona, N.º 80. Barcelona, octubre 1983.

"Anthropos" Boletín de información y documentación N.º 29-30. Barcelona, Anthropos, Editorial del Hombre, setembre-octubre 1983. 95 pàgs.

"El Correu de la UNESCO". N.º 66. Barcelona, novembre 1983. 34 pàgs.

"Perspectiva Escolar". N.º 77 i 78. Barcelona, Rosa Sensat, setembre-octubre, 1983. 62 pàgs.

"El 9 Nou" N.ºp 379-407. Vic, 19833.

"Mundo Científico" N.º 29. Barcelona, Editorial Fontalba, Octubre 1983.

"Investigación y Ciencia" N.º 85 i 86. Barcelona, Prensa Científica, S.A., octubre i novembre, 1983.

desembre 1983/Volum 3/765 53

El Correu de la UNESCO

PERSPECTIVA ESCOLAR 78

Publicació de Rosa Sensat - Octubre 1983

El nostre mètode no és una construcció a priori. És un coneixement mitjançant l'estudi i la pràctica.

Francesc Mercadé, Francesc Hernandez i Benjamín Oltra: *Once tesis sobre la cuestión nacional en España.* Barcelona, Anthropos, editorial del hombre, 1983. 154 pàgs.

Llibre de les institucions Gabinet de Relacions Públiques i Protocol de la Diputació de Barcelona. Barcelona, setembre 1983. 169 pàgs.